

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Egy évre . . . . . 10 frt — kr.
 Fél évre . . . . . 5 „ — „
 Negyed évre . . . . . 3 „ 50 „
Egyes számok 5 kr.

A lapasallami részét illető minden közlést a Debreczeni Könyvtárban, Városházánál, a szerkesztőségbe barmintre küldendő.

Közlekedési helyben
 TIBOLDI K. LAJOS és UJ
 OSÁTHY KÁROLY Könyv-
 kereskedésének és a Kiskönyv-
 áruháznak tulajdonosai által
 a Debreczeni Könyvtárban
 a postahivatalok
 mellett.

Hirdetési díj:
 Négy hasábon heti sorát 5 kr.
 Nagybőrteljesítésű a többes-
 hirdetések alkalmán a leg-
 olcsóbb árú hirdetések fel-
 tételekkel minden külön beje-
 lésért 30 kr.

„Nyitászó” ben megjelenő köz-
 lések minden heti sora 30 kr.

Hirdetéseket felvéve a Kiskö-
 nyvtárban, KUTASI L. Könyv-
 kereskedésének, valamint ZICH-
 MÁN H. Könyv. áruházában is.

Név nélkül vagy barmintlenül
 beküldött kéziratok nem vétel-
 nek figyelembe.
 Kéziratok vissza nem
 tartanak.

Vérmes remények.

(A.) Zárórában furesán mennek a dolgok. A tartománygyűlésből a bán a nemzeti párt segítségével kiszorította ugyan a féltelenkedőket és sebbel-lobbal letárgyalta az új házszabályokat, végeztet a válaszfelhívással, sőt pár nap alatt keresztülhajtotta az esküdtészek felfüggesztéséről szóló törvényjavaslatot, de azért Starcevicsek pozícióját a nép előtt nem ingatta meg, hanem csak erősítette.

Pedig hát a fiatal bán, ugy látszik, más meggyőződésben ringatta magát.

Csütörtökön, miután már a tartománygyűlés elnapoltatott, a nemzeti párt klubhelyiségében a bán zajosán tünepelték azért, hogy a pártot oly erőlyesen és buzgón támogatta. Zsivkovics báró volt a szóvivő, a ki különösen hangsúlyozta azt a reményét, hogy az új házszabályok módot nyújtanak arra, hogy a tartománygyűlés tanácskozásai a ház méltóságának megfelelően folyhassanak, az esküdtészek felfüggesztése pedig megadja a kormánynak azt a hatalmat, hogy a sajtónak eddig büntetlenül üzött, a szenvedélyeket felkorbácsoló igazságait, kellő eredménnyel lehetetlenné tegye.

A bán erre azt válaszolta, hogy ő bár ismeri a helyzet nehézségeit, e nehézségektől nem retten vissza. Ellenkezéleg buzgalomra, tevékenységre ösztönzik a nehézségek, mert az erőt a küzdelem acélozza. Hangsúlyozta ennek kapcsán, miként bizonyos hiszi, hogy nincs messze azon idő, midőn a nép egész összessége elismeréssel és rokonszenvvel fogja kísérni a tartománygyűlés munkálkodását s hogy a kormánya, a nemzeti párt által támogatva, a fenforgó akadályokat le is fogja győzni.

Azt hisszük, hogy maga a bán is, ha komolyan mérlegeli szavait, kételylyel gondol hangoztatott reményei megvalósulására. Mert hiszen neki legjobban kell ismerni a zavaros helyzetet. S bizonynyal gondol arra, hogy a Starcevicsek által felkorbácsolott áramlat, mely folyvást forrong, még sok iszapot hány föl magából. Azzal, hogy a házszabályokat szigorították, az esküdtészeket felfüggesztették, még nem vágják utját a féltelenkedők igazságainak. Starcevicsek találnak módot, hogy a befolyásuk alatt álló népet folytonosan tüzeljék. Most, hogy a tartománygyűlésben nem dühönghetnek kényükre-kedvükre és sajtójukban a megváltozott helyzetet némileg respektálni lesznek kénytelenek, — mint marttyok állnak a nép elé. A marttyok szavára pedig nem egyszer hatalmas viszhanggal felel a nép, mely Horvátországban már a választások alatt teljesen allarmirozva volt.

Magyarországnak nincs oka ugyan tartani ettől a viszhangtól, mert igen könnyen elfojthatja azt egy erőlyes kormány. De miután csak a közelmúlt igen keserű tapasztalatokkal bizonyította azt be, hogy a Tisza-kormány a horvát féltelenkedőkkel szemben mennyire gyöngye, — nem minden aggodalom nélkül gondolunk arra, hogy a czimer-kérdés valamely más alakban újra ismétlődhetik s annak megoldása ismét a magyar nemzet tekintélyének és méltóságának rovására történik.

Magában a nemzeti pártban a csütörtöki bucsuzás alkalmakor oly hangok merültek föl, melyek arra mutatnak, hogy a nemzeti párt azt a szolgálatot, melyet a kormánynak tett, nem tette ingyen. Zsivkovics báró például pártja nevében arra kérte a bán, miként támogassa a pártot azon törekvésében is, hogy a Magyarország és Horvátország között fenforgó ellentétek kiegyenlítésének, a törvény tisztába hozásának Magyarország közgazdasági politikájában Horvátországgal szemben kedvező fordulat jöjjön létre. A nemzeti párt elnöke, Hrvát pedig még nyiltabban adott

kifejezést annak, hogy Magyarország közgazdasági politikája Horvátországra nézve hátrányos, hogy kiegyezési sérelmek vannak, melyek orvoslandók s hogy a viszonyban, mely köztünk és a horvátok közt van, változásnak kell létre jönni.

Ez a hang reánk nézve éppen nem megnyugtató s felünk, hogy a Tisza-kormány a fumei-kérdésben ismét meghátrál a horvátokkal szemben. Mert a horvát urak elég ügyesek abban, hogy a magyar kormánnyal szemben ők játszásk a macska szerepét. Igazi határozottságot és erélyt pedig hiába várunk a Tisza-kormánytól oly kérdésben, melyhez hozzá szólnak — Bécsben is. Pedig a horvát kérdés olyan.

Khuen-Héderváry gróf tevékenységéről csak a legnagyobb elismeréssel beszélhetünk, de sok okunk van hinni azt, hogy igen vérmes reményeket táplál akkor, midőn azt hiszi, hogy a Horvátországban fenforgó akadályokat rövid idő alatt le fogja győzni. Mert ha nem is lennének igazi akadályok, a horvátok mindig találnak okot, legalább az — akadékoskodásra.

— A közegészségügy. Tisza Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter pár nap előtt terjeszté a képviselőház elé az ország közegészségügyi viszonyaira vonatkozó jelentését az 1881 ik évről. Ily jelentés készítését a törvény szabja meg. A törvényhozás azonban, mikor az 1876. évi 14. t.-cz. ide vonatkozó rendelkezését megcsinálta, bizonyára nem gondolta, hogy az évi jelentéseket a kormánya ily későn, csak három év multával terjeszti elő. A jelentésnek tudományos értéke — már annyira is mennyi — így is meg van, de gyakorlati fontossága vajmi kevés, vagy epeüsséggel semmi. Szükségesnek tartottuk ezt előzőleg megjegyezni s a belügyminisztert e körülményre már azért is figyelmeztetni, mert előterjesztett jelentése sem terjedelem, sem tartalom tekintetében nem oly érdemes mű, hogy ennek készítése három évet vett volna szükségben igénybe. Átterve a tartalomra, örömmel konstataljuk, hogy a születések és halálozások aránya az 1881-ik évben sokkal jobb volt, mint 1880-ban, amennyiben a születések száma 111,662 fővel multa felül a halálozásokat, míg 1880-ban csak 68,707 lélekkel multa felül. Vannak azonban szomorú jelességek ez évben is. Több vármegyében alig valami csekély a szaporodás, néhány vármegyében epeüsséggel nagy a fogyatkozás. Fogarásban, Turócban, Zemplén északi és középső részében valamint Kassa, Pozsony, Temesvár városokban a román, tót és német ajkuaknál áll elő a rossz arány, de már Gömör és Kishont, Szatmár és Szabolcsmezyekben s Nagyvárad és Szatmárnémeti városokban a magyarajkuak közt is nagy a baj. Különösen Szabolcsmezye tüntet fel valósággal borzasztó arányt. Itt 1881-ben 3335 lélekkel halt meg több, mint a mennyi született, mintha csak valamely gyilkos, járványos dögvész pusztított volna.

— A Ferencz József laktanya megnyitására — a mint már irtuk — jelen volt a király, jelen volt József főherceg, jelen voltak a miniszterek és generálisok és a fővárosi tisztikar előkelő tagjai ezernyi ezer népnek s katonai nagy tisztességnek közepette, midőn ma a „Ferencz József laktanya” alapköve letétezt. Maga a király tette le azt, hogy e köre felépítessék ama negyvenhat nagy épület, mely csupán egyetlenegy lovas ezrednek elszállásolására szükséges. Vagy negyven holdnyi terület a főváros közvetlen közelében: valóban c-inos összeget képvisel. Maguk az épületek, több, mint másfél milliót nyelnek el. Hát még a fölszerelés, a pótköltségek, az odavezető utak és a többi? Az „E-s” írja ez alkalomból: Ime, egyetlen lovas ezred jó elszállásolása, egyetlenegy ezred-laktanya ennyibe kerül! És ily laktanyával be van építve Ausztria teljesen s főleg oly költségen, melyhez Magyarország is járult tetemes összeggel. Nekünk pedig közös hadseregi kontingensünk s egész honvéd-seregünk részére magunknak kell a magunk erejével laktanyákat építenünk. Ime egyik oldala a dolognak. De van annak sok egyebb oldala is. Mikor a főváros építi az elevátort, akkor az alapkövet letenni nem jönnek oda a miniszterek, a generálisok és a

főudvari méltóságok, mert akkor csak az ipar és kereskedelem emeleséről van szó. Nem jönnek oda akkor sem, mikor a főváros a szebb-nél-szebb és szükségesnél szükségesebb iskoláépületek alapkövet teszi le. Hiszen akkor csak a nép neveléséről, a kisdetek oktatásáról, a műveltség terjesztéséről van a szó. És nem látjuk e nagy államferiakat, hadvezéreket és méltóságokat akkor sem, midőn a főváros amaz óriási kórház alapköveit rakja le, melyben a szenvedő emberiségnek nyújt vigaszt, gyógyulást s szerzi vissza a munkaképességét. Hanem laktanyánál megjelennek valamennyien. Pedig a király örömet megjelennek amott is, ha az ország kormánya azt tanácsolná neki. De az ország kormánya amott hallgat a tanácssal. De nem hallgat, mikor a laktanyáról van a szó. Ez mutatja, hogy korunkban és viszonyaink közt s az állam élén álló kormányfőriak és méltóságok eszejárása szerint iparnak és kereskedelemnek, közmívelődésnek és humanitásnak csak másodrangú figyelem jut a katonaság mellett. Amazoknál nem kell, emellett elmaradhatlan a királyi fény ünnepélyes kifejtése. E szellem igaz nevében a militarizmus szelleme.

— Nagyvárad városa néhány bolt, a kis és nagy hid vamszedési joga, ugyszintén a borregale jogosítványok bérbeadásából újabban 4008 frt, 84 kr. nagyobb bért produkált, mint a mennyiért ezen javadalmak a jelenben kiadva vannak. Ezelőtt ugyanezen javadalmakért csak 25.003 frt 05 kr fizettek a bérlők, a mostani bér összeg pedig 29.004 frt 69 kr-ra megy fel. Ha tekintetbe vesszük, hogy a városi bérlődek kiadásánál több mint négyezer frttal, a Zöldfa berbeadásánál 2500 frttal nagyobbodott a város jövedelme, a kövezet és a vásárvám házi kezeése által pedig legalább 10—15 ezer frt. jövedelem többlet lehet kiállításunk, kitűnik, hogy Nagyvárad város pénzügyei a jövőre nézve milyen jól állanak.

— A nagy fővárosi kölcsön iránti előterjesztést a főszámvéző a penetki tanácsulésen mutatta be. Az összeállítás magában foglalja részint azon befektetéseket, munkákat, amiket a közgyűlés már elhatározott, részint azokat, amiket az egyes ügyosztályok bemutatott javaslataikba szükségessé mondanak. Az ügyosztályok előterjesztése szerint a fólveendő nagy kölcsön összege 22 millió forint, a főszámvéző javaslata szerint pedig 18 millió forint lenne A tanács ezen előterjesztést érdemleges eljutezés előtt tanulmányozni fogja.

Thaly Kálmán a Rákóczy-ház kihalásáról.

A „Turul”, a magyar heraldikai és genealogiai társaság közlönyének folyó évi második kötete, harmadik füzetében, Thaly Kálmán, városunk I. ker. orsz. gy. képviselője a Rákóczyak korának e faradhatatlan tudós buvára, a fentebb idéztük czim alatt igen érdekes adatokkal bővítette meg hazai történelmünket, mely nemcsak a Rákóczy ház utolsó tagjairól s e ház kihalásáról nyújt kellő s okadatolt felvilágosító-akat, hanem élénk színben festi a kort is, melyben e sokat tett család utolsó sarja kiveszett.

Az érdekes tanulmányt a következőkben ismertetjük.

A Rákóczy család által használt „Felső-Vadászati” előnevet először Rákóczy Zsigmond vette fel 1517-ben, megszerezvén 3000 arany forintot Perényi Imre nádortól Selyeb falut, a nádor kastélyát és az ahhoz tartozó abauj-megyeyi jóságot.

Zsigmondnak öccse, Rákóczy Ferenc Szendrő várának kapitánya volt 1527—1530-ig. Ezzel együtt bírta Zsigmond a Perényi birtokot.

A másik ág a Rákóczy János ága volt. A most említett Ferencz magtalanul halt el s birtokát a János ágának hagyta.

Felsorolja ezután tudós történéstünk a Rákóczy család többi tagjait, kikről eddigéle tudomása nem volt a világnak, felemlítvén Lajos, Márton és Györgyöt, továbbá a vörösvári Rákóczy-genealogiai feljegyzések után említi: Jánost, Erzsébetet, Istvánt, Gáspárt, Margitot, Zsófiát, Zsigmondot, Judithot és Anna-Máriát s „mennyi új adat, mennyi ismeretlen családtag” kiált fel Thaly e felfedezésénél.

Majd az általa feltalált okmányok után elsorolja minden egyes tagnak élettrajzát röviden, mig nem II. Rákóczy Ferenczhez ér. Erről azt írja, hogy II. R. Ferencz erdélyi fejedelem Veréböczi Istvánnak az egyenes ágon leszármazó ivadéka volt.

Felsorolja látjuk a szép műben a Rákóczy család több diszokmányát is. Ilyen a Rudolf király által, Rákóczy Zsigmond részére kiadott czimerújító, és bővítő diploma 1597-ből, mely a prágai várban kelt, és nagy fényrel van kiállítva; vastag arany zsinóron függ

le róla a királyi pecsét, mely pálmalevél kószorut ábrázoló ezüst medenczében nyugszik, s valószínűleg erdélyi ötvös mű. — A Rákóczy-ház lengyel indigenatusi diplomája, a Rákóczyakat mint lengyelbarátokat dicsőíti. — Ugyan csak illyetelmű diploma a János Kázmér királytól kiadott dicsérő levél is — Nem kevésbé érdekes az I. Leopold császár diplomája, melyet Magyarország és tartományainak örökös grófi rangját adományozza Rákóczy Ferencz erdélyi fejedelemnek, s mindkét agu utódainak. Gyönyörű arany ékítményekkel, s arany pecséttel.

Ugyancsak Leopoldról szól azon okmány, mely Rákóczy Ferenczet és utódait Sárosvármegyey, a sárosi vár és uradalom örökös főispánjaivá nevezi ki, nagy ezüst tokban arany zsinóron pecsételt. Végre mint újabban felfedezett okmányra hivatkozik Thaly a linzci békekötekről szóló közokmányra, a mennyiben ez okmány I. Rákóczy Györgynek s ivadékaiknak, „a római szent birodalom fejedelem” czimét adja meg.

Folytatólag jeles történéstünk II. Rákóczy Ferencz fejedelemről azt állítja, hogy a fejedelem, nem mint számos történétről hibásan állítja 1676. szeptember 4-én, hanem 1676 márczius 27 kén született. Neje az ösrégi hesseni fejedelmi családból származott Sarolta-Amália hercegnő volt s rokonságban állott az orleansi házzal.

II. Rákóczy Ferencz és Sarolta-Amália házasságából eredtek „az utolsó Rákóczyak” s nem mások ezek, mint e házasságból született gyermekek és pedig: Leopold, ki 1696-ban született s keresztapja Lipót császártól kapta nevét. A gyermek születése után beteges volt, miért is 1699. elején Spilenberger nagyhirű orvos kezelése alá Lőcsére vittek, hol 1700-ban meghalt. Második fiú József volt, ki Bécsben 1700-ban látott napvilágot s I. József király kereszteltette meg. A harmadik fiú György nevet kapott fejedelmi dedatya után s 1701-ben született szintén Bécsben. — József és György hercegeket a bécsi udvar neveltette és pedig irányzatosan osztrák elvek szerint annyira, hogy még magyarul beszélniök sem volt szabad, mi természetesen ellenhatást szült a két hercegreben s mindkettő menekülni akart a bécsi udvartól.

Előbb az ifjabb, György hagyta el Bécsét 1726-ban azon ürügy alatt, hogy Velenczébe megy, a carnevalt megnézendő, de ő az akkor már Rodostóban volt atyjához ment, honét, tanulmányai bevégezése végett atya Párisba küldte, — hol a lengyelországi francia nagykövet leányát Bethune ögrófnőt vette nőül. György később atyjának örököse lett, s ugy itthon is mint Törökországban megfordult, hogy végrendeleti örökségét ávegye, s e végre lázadást is szított, de eredménytelenül; — elhagyta hazánkat, s többé a történet nem tudott róla semmit. Csak három hóval ez előtt, írja Thaly, — értesített a hozzánk küldött szives levelében a francia család történetet gyűjtő Bauffremont — Courtenay herceg Párisból, hogy egy teljesen megbízható okmány szerint: Rákóczy György herceg 1756. június havában (tehát 55-ik évében) hunyt el La Chapelle St. Denisben, Páris mellett.

Az öregebbik herceg, Józsefnek csak 1754-ben nyílt alkama Bécsét elhagyni, ki előbb Velenczébe ment s ott a francia és spanyol követek oltalmát kereste s meg is nyerte s azután Rómába ment, hol meglehetősen fényben élt. Később Párisba ment, hol meg-nősült, nőül véve Maria de la Constantiere — néven bejegyezt s a párisi vizitacion-zárda levéltárában feltalálható marquisnót. E házasságból eredt Josefa-Sarolta hercegnő.

Rákóczy József meghalt 1738-ban november 10 én Csernavodán s így tulajdonképen a férfiág Rákóczy György és Józseffel, mig a női ág, — Józsefnek most említett Josefa Sarolta leányával, ki zárda szűz volt Párisban s 1780-ban halt meg, — halt ki tökéletesen.

„Sajátszerű szeszélye a végtetnek, — végzi tanulmányát Thaly, — hogy az egymással csatátreken, ellentetes törekvésekben, annyiszor szemben állott Habsburg- és Rákóczyak ugyanazon évben 1780-ban halt ki utolsó nőtárgjaiban. Csak hogy mig a Habsburgok leánya fényes trónról, mint hatalmas császárnő hanyatlott a „Kapuziner Kirche” rideg sirtóházának koporsójába; addig a nagyot tevő, és nagyot áldozott II. Rákóczy Ferencz fejedelem bujdosó unokája — idegen ország szerény klostorának csendes falai közt élt és zárta le haldokló szemeit. A sors keréke váltokezon, föl s alá fordul; ám a halál kiegyenlít, egyformára gyur mindent!...”

Az 1848-49-iki honvédek.

Soha sem tagadhatja magát a jó vér. A Debreczenben lakó 1848-49-iki honvédek tegnap is hívek maradtak... Két szép dolgot vittek véghez egy nap alatt. Mindenki jó, mindenki dicső.

I) Görgey ellen.

Városunk honvédegylete is kilépett a cselekvés terére azzal a mozgalommal szemben, mely a világios áruházi szomoru bőséget becsületes embereket igyekszik nyilvánítani, végezve a szerencse-mosdatás háladatának munkáját.

A gyűlés csak egy-két nap előtt lezlejtett; mégis a legnagyobb részvét mellett ment végbe.

A 48-iki dicső hadsereg egykori tagjai nagyrésze ott hagyta egy felőrára rendes foglalkozását, hogy a „becsületet” helyreállítani igyekvő kompániának felübe zugja a megsemmisítő tiltakozást stb. a nagytemplom tövében, a mely isten és az emberek előtt elő tiltakozás a világios és aradi merényletek ellen.

A gyűlés d. e. 11 órakor vette kezdetét a csizmadia árucsarók helyiségében.

B e k e Mihály, a honvéd-egylet elnöke megnyitván a gyűlést, üdvözölte a megjelent bajtársakat. Ott láttuk az 1848-49-iki honvédek csoportját, köztük C s u t a k Kálmán ezredes, S e b e s s György, D á n é István stb. urakat.

A gyűlés megnyitása után felolvastattott a budapesti honvéd-egylet átirata, mely elkeseredett hangon szól a Görgey-rehabilitálási igyekvő mozgalomról.

A gyűlésen jelenlévő honvédek a legnagyobb elkeseredés hangján egyhangulag „áruló”-nak nyilvánították Görgey-t.

Itt nem is lehetett már egyébről tanácskozni. Ilyen szándéka nem volt senkinek. E közben kézzel-kézzel járt az iv, mely immár 140-150 eláirással ellátva, a debreczeni honvéd-egylet részéről is pálcát tör a hazárduló felett.

C s u t a k Kálmán ezredes a megható-ságból remegő hangon emelte fel tiltakozó szavát a rehabilitáció ellen, mire a gyűlés egy szívvél-lelekkel elfogadta az elnökök B e k e Mihály által feltett következő határozatot:

Azon mozgalommal szemben, melyet Görgey Arthur rehabilitációja érdekében csak mostanában, nehányan indítottak, egy-letünk kijelentti, hogy azon mozgalmat illetéktelnek, jogtalanoknak, a magyar nemzet harminczöt éves általános, köz, egyhangu ítélete ellen, meg nem bocsátható ellen-

A »DEBRECZEN» TÁRSZAJA.

Mit akar az asszony?

Gyp. II. Seyrieuxné asszony. — 28 éves. Barna csinos, nagyon szép. Haja szoborosan a homlokra hajlik, szemöldökei fekete és teltek, majdnem az orr felé nyúlnak, melyek az ajkak körül, szemét hullámosok, szája inyenéz, arczszíne halvány. Seyrieuxné assz. (kezét nyújt Péternek). — Vége ez! Milyen rég nem láttam!... Péter. — Oh hiszen anyai ember van mindig önnél, hogy... Seyrieuxné assz. — Mily rossz kifogás!... Mondja inkább egész egyszerűen: „Elfelejtettem eljönni!” ez az igazság és nem haragudnék érte. Péter. — Nagyon jól tudja, hogy... Seyrieuxné assz. — Anyit tudok, hogyha nyolcz napig nem beszélhettem önnel, nem tartozom többé a tájékozott emberek közé, mert ön mesélt nekem az olyan történeteket, melyekből megtudok minden új dologot és ez, a mi, az ön originalis beszély módjában engem valóban mulattat... E miatt válik ön ki annyira a többiek közül... Péter. — Köszönöm a bókot, nagyon kellemes ezt hallanom!... Hát akkor ökö ama bizonyosok nem mulattatják nagysádot? Seyrieuxné assz. — Mulattatni? Engem? Ah, ez a kérdése nem udvarias! Péter. — Hát miért fogadja őket? Seyrieuxné assz. — Mert ösmerem őket és nem dobhatom ki az ajtón!... Es aztán, ha csak mulatságos egyéneket akarja az ember elfogadni, elkéne határozni magát, senkitem látni! Péter. — Épen most találkoztam Pa-

szegülésnek, a magyar hadsereg fegyver-bessülétét sértőnek tartja, elkarhóztatja. E határozat egyhangu elfogadása után a gyűlés az egyet folyó ügyeit tárgyalta s 12 órakor véget ért.

2. A honvédsíroknál.

Csendes, de méltóságos ünnepély tartott tegnap este a debreczeni honvédsíroknál, a hol a sírok gyönyörűen ki voltak világítva s a kegyelet koszorúival feldíszítve.

A Podmanitzky háztól indultak az egyenruhás honvédek ki a sírokhoz, majd a „Debreczen” szerkesztősége előtt megállapodva átvették az ott összegyűjtve levő koszorúkat s aztán vonultak a nagytemplom elé, a hol a szabadsághősök meggyújtották fáklyáikat. Végre indult a menet szép rendben hatvan-utczán végig, ki a honvédtemetőbe. A nagytemplomnál K o s s u t h Lajos nagy emlékü kormányzóknak nevért elvette a lelkesült közönség.

Egész csendben történt a kivonulás, a mi a menet ünnepélyes komolyságát nagyban emelte.

Ott már felgyújtott lámpákkal vártak, s az egyenruhás honvédek fáklyákkal körülállották a sírdombot; a koszorúk felrakattak, s aztán a közönség ihletett ajkain megzúgott a „H y m n u s z”: Isten áld meg a magyart...

Ezután S z a t m á r i Károly hírlapíró-társunk s a függőtlenség kör jegyzője lépett a dombra, lelkesülten s lelkesítve mondta el alkalmi beszédét, melyben élénk színnel ecsegté, hogy nekünk szükséges minden alkalmat megragadni a hősök porai feletti kegyelet kimutatására.

Azok a porok szabadságról, nemzeti függetlenségről suttognak hozzánk s megértheti azt, ki csak szűzies tisztaságban álló honfiai lelekkel hallgassa azokat. Ne üres szívvél távozzunk el tehát a honvédsíroktól, hanem minél erősebben vessük keblünkbe azt a szent eszmét, a miért a honvédek, a névtelen felistenek életét is feláldozták: a függetlenséget a szabadságot. Az érdekes részletekkel bíró alkalmi beszéd alatt többször lelkesült biráadásban tört ki, s nem egy arczon tüntek fel a meghatótságra ragyogó jelei.

Végül a közönség énekelte a „Szózat”-ot fokozott lelkesültséggel. Hazádnak rendületlenül légy hive, ó magyar!...

Még aztán ott maradt a lelkesült közönség, s csak később omlott szét, viven magával a hazafiai lelkesedés tüzeit, a mely bár ne aludnék ki a magyar keblekből soha.

Az iparos ifjakhoz!

Debreczen, nov. 1. Azon üdvös és hasznos mozgalmak, melyek a debreczeni iparos ifjuság önképző és beteg-egylete kebelében kezdeteket vettek, méltán megérdemlik, hogy a városunkban lakó összes iparosok, főleg azonban a közelebről érdeklő iparos ifjuság figyelmét különösebben magukra vonják. Az iparos ifjusági egylet noha már eddig is jelentékeny számu taggal rendelkezik, de tekintve, hogy e számu az itt foglalkozásban levő iparos ifjaknak csak egy kis részét kepezi: következtetnünk kell,

hogy az ifjuság átlában nem ismeretes azon jótékonyssággal; melyet az egylet tagjai irányában gyakorol, nem ismeretes az önképzésre és köznevelődésre alkalmas nyújtó eszközökkel, melyeket az egyletbe belépő tagok ott feltalálhatnak.

S mivel az egyletnek hivatása épen az, hogy mindazon jótékonysságokban és előnyökben, melyeket az egylet nyújt, minél számosabban részesüljék, óhajtanánk volna, hogy egyrészt az ifjuság belássa ennek célszerűségét s tömegesen csoportosuljon az egylet köré, másrészt magok az önálló iparosok ösztönöz-zék segédeiket az egyletbe való belépésre.

Hogy egyebet ne említsünk, már f. e. november 15-én kezdetét veszi az egyletben az esti tanfolyam, melyen három szakavatott tanár heti 3 órán át fogja oktanni a tanfolyamra jelentkezőket az iparosoknál is nélkülözhetlen ismeretekre. És pedig helyesírás, fogalmazásra, a gyakorlati életben előforduló közönséges ügyiratok szerkesztésére. Tanítatni fog továbbá a számtant, könyvvitelt és rajz.

Ezen esti tanfolyam szükségességét nem lehet eléggé az iparos osztálynak figyelmébe ajánlanunk, és alkalomszerűen veljük e helyen is felemlíteni, hogy az esti tanfolyamban bármily iparos vagy iparos segéd résztvehet, ki akár az egylet elnöke S e r l y Edénél, akár az egylet helyiségében az esti órákban e célból jelentkezik. A tanfolyamában részvevőknek s emiféle díjat sem fizetnek, csupán beiratási díj czimzen egy forintot, tehát tétlenül ezáltal, hogy a tanulásban minél számosabban részt vegyenek. Újból felhívjuk tehát erre az iparos osztály figyelmét.

Még több más indok szól a mellett, hogy minél számosabban lépjenek az egylet köteleibe. Jövő tavasszal érkezik el ugyanis az ideje annak, hogy az egylet egy arra érdemes iparos-segédét tovább képezés végett Párisba küldjen, s a párisi magyar egylettel történt előzetes megállapodás folytán az illető kiküldött azonnal munkába állhat, a miről a magyar egylet gondoskodik.

E körülmény egymaga eléendő ösztönözés lehetne arra nézve, hogy az ioaros ifjak minél számosabban iratkozzanak be az egyletbe, mely tagjai közül minden évben fog egy ifjut külföldre kiküldeni.

Midőn ennélfogva ezeket, de főleg a folyó hó 15-én kezdetét vevő esti tanfolyamot az iparos osztály, az önálló iparosok és iparos ifjak figyelmébe ajánljuk, egyszerűen felemlítjük, hogy a tanfolyamra beiratkozni lehet. S e r l y Ede elnökkel, továbbá az esti órákban az egylet csapóutcai helyiségében Grünvald József titkar. S e r l y Ede elnök.

Helyi hírek.

* Hallottak napja alkalmából tegnap fényes kivilágítás volt a kath. temetőben. A néprádat már 5 óra tájban megindult a temető felé, melynek utolsó zuga is zufolva volt résztvevő és kíváncsi közönséggel. A legszebb idő kedvezett a gyászünneplénynek, melynek folytatása ma d. e. ment végbe a kath. templomban.

* Temetés. Ma délután temették el városunk derek polgárúját, K u t a s i Nándorné asszonyt. A temetés impozáns részét mellett ment végbe. — Nyugodjanak csendesen a jó nó porai!

* Blaháné kegyelele. Blaha Lujza asszony a szentanna-utczai temetőben nyugó férje sírját tegnap, halottak napján fényesen kivilágította. A kivilágítást B o r á n d színházi díszmester eszközölte.

* Főiskolánk köréből. A legnagyobb örö-

mel írhatjuk, hogy főiskolánk ifjusága teljesen felfogva és átterezve hivatását: legnagyobb buzgalommal munkálkodik az önképző egyletek mindenikében. A theologiai önképző társulat eddigi gyűlésein igen sikerült predikálás és imázásokok hallottunk. Ugyszintem jeles oratoriumi bírálatok és felolvasások tették érdekesebbé a kör működését. A magyar irodalmi önképző egylet, egész ellentétül a tavalyi meglehető pangásnak, igen számbavehető eredményt mutat fel munkálkodásában. Ugyanis míg a mult év egész folyamában 2 mű fogadtatott el: az idén már is három! Szerzőik: Harangi József jh., Kövendi Dénes 4 th., Veres Géza 3 th. felolvasást tartottak, egyleti elnök: D. Kovács János, Erdélyi Imre, Tóth József és Harangi József. S e felolvasások mindenike tetszést és dicséretet aratott a szép számu hallgatóság részéről. Mint bírálok működtek: Harangi József, Tóth József, Veres Géza, Papp Gusztáv, Csapó Péter és Szabó Imre. E bírálatok szerzőik kritikai érzékéről és alapos tanulmányáról tanuskodtak. Csak kitarás és buzgóság s a leg szebb eredményeket fog felmutatni a magy. irod. önképző társulat ez évben. A s z a v a l a t i szakosztály mint rendesen, ugy most is legnagyobb részvét mellett igyekszik megfelelni hivatásának. Az e n e k k a r pedig nagy szorgalommal készül a közelgő ünnepélyekre, derek vezetőjük Mácsai S. vezérlete alatt. A Kazinczi pályázatra beérkezett 6 pályamű: egy a tanulmány, 5 satyrára! A Csokonai pályázatra is érkezett már munka, ennek azonban csak e hó 5-én jár le határideje. Maga a Csokonai ünnepély f. hó 25-én fog megtartani! — Az ifjusági egyletek 2. lapot is adnak ki! Egyik a nyomtatott „Közlöny”, másik az írott „H e t i K ö z l ö n y”. Előbbinek megjelent egy, mely pedig igen tartalmas száma. Szép bizonyítéka az ifjuság komoly törekvésének. Mint mindig az idén is hoz e lap eszmékben gazdag cikket, a theol. önképzőkör felügyelő tanáratól: Balogh Ferenczről. E cikk az igaz i theologus képét mutatja fel, mely szemek előtt lebegjen mindig. Dr. K o v á c s János esk. felügyelő „H u s z a r Pál”-ról írt pályanyertes műve szintén helyt foglal a lapban, érdekes olvasmány és tanulságul szolgál a Közöny minden olvasóját úgy vonzó irályra, mint alapos fejtegetését tekintve. Ugyszintem a két derek szerkesztőtől: S a s s B e l á s V á s á r h e l y i Zsigmondtól is olvasunk műveket. Az egész lap igen csinos kiállítású, s legnagyobb dicséretére válik a két szerkesztőnek. Igen meglepő hangon írt két cikkekéről szinte el is felejtkezünk: — egyik elhunyt C s á k J á n o s volt főiskolai helyettes tanárúról; a másik a sárospataki testvér theologiahoz szól. Érdeklél várjuk a legszébb reményekre jogosító lap többi számaint. A „Heti Közönynek” 5. száma jelent meg, képes illusztrációkkal, készítőjük Zoltai Lajos jeles rajzoló. Eddigéle munkásai: Szabolcska Mihály, Tóth József, Csicsi Imre, Csapó Péter, Técsi József. Valamint a lap szerkesztésével faradozó szerk. Erdélyi I. és főmunkatárs Kövendi Dénes is! — Szóval élet, pezsgés, munka és munkakedv mindenféle! Adja az ég, hogy így legyen egész iskolai évben!

* Hülyék. A városunkban élő hülyék összeírása már megtörtént a readórság által. A város területén mintegy 25-30 hülye található.

* Ítélet nélkül. A legközelebb letárgyalta Fogthúy-Végh Pál-fele sajtóper ítélet nélkül lett felterjesztve a curiához. E miatt a helybeli kir. törvényszék meglelt keresve a hiány pótlása végett.

* Színház. Szombaton, november hó 1-én Bartók Lajos „K e n d i M a r g i t” című

S e y r i e u x n é asszony. — Mert ez az érdeme ennek a véleménynek, a melyről nagyon sokat tartok... Péter. — Ön hizeleg... Seyrieuxné assz. — Azt hiszem ön irántam némi részvéttel van... Péter (mindig jobban közeledve). — Monjja, hogy imádsággal! Jól tudja, hogy imádom!

S e y r i e u x n é asszony. — Oh ne többet erről... Péter. — De ellenkezőleg, beszéljünk róla, mert csak is ezért jöttem ide! Igen asszonyom, dacára hogy már nagyon is jól kell tudnia, mihez tartsa magát velem szemben, én önnék a maga rendje szerint valamást fogok tenni... nem fog felemlítőtátni beszédemben, szászor is nem... Már benne vagyok; hát jól van: imádom önt és már régóta... legalább is hat hónapja! Igyekeztem többé nem gondolni önmre, mert meguntam, valakit annyira szeretni... Utaztam, játékos lettem, boldonságokat követtem el. És ez kemény sors volt, mert már elvesztettem szokott jóletemet; sok pénzt költöttem el, beteg lettem és mindent csak azért, hogy máma annál nagyobb hévvel szeressem.

S e y r i e u x n é asszony (csudálkozva) — Ön bizarr!... Péter. — Ön ezt bizarrnak nevezi, én meg gondolatlanságnak azt, hogy szívemet elajándékozom.

S e y r i e u x n é asszony. — Oh, szívét... Péter. — Igaz asszonyom, szívemet és még hozzá egy szívét, eléggé bemutatható, eléggé jól feltartva, arról biztosítom; odaadni egy kaczer asszonyért... Seyrieuxné assz. — Ah! bocsánat én nem vagyok kaczer!

P é t e r (szemeit égfél fordítva). — N e m kaczer? De igenis asszonyom, ön nagyon is az... (Vége köv.)

teg asszonyok erényesek!... Igaz, hogy némelykor rosszulom a — mulatságokat, melyek több barátomra édesíti meg életét, hanem sohasem ítélem meg azokat, a kik a természet törvényét követve... Seyrieuxné assz. (érdekkel). — Ön szerint tehát a természet törvénye megkívánja, hogy szeretőket tartssunk? Péter. — Magától értetődik; szeretők illetve egy szeretőnek kell lennie, én nem követelek egyebet!

S e y r i e u x n é asszony. — Valóban? És egy nő, ki ezt a tanácsot követi, nem veszi értéket az ön szemében? Péter. — Sőt ellenkezőleg! Hanem miért kérdezi mindezt? — Mit bánja, mi az ön véleményem? Seyrieuxné assz. — Jobban érdekel, mintsem hogy gondolná... Péter (egy számlóyra ereszkedve, sokkal közelebb hozzá). — Hogyan, csakugyan bir előttem némi értékkel az ön véleményem is... Seyrieuxné assz. — Az ön véleménye! Kétségen kívül! Ön szellemű ember.

P é t e r. — Oh! Seyrieuxné assz. (folytatva). — Már tul van a 25 éven... Péter. — Sajnos!... Seyrieuxné assz. — Soh'se sajnálja! Az önt követő generáció nem érdemi meg önt. (Örömet modulat Péter részéről.) Ök semmiháziak, hullák, tudatlanok, jelentéktelenek! Oh ezek a kis fiatal urak és min-denök egy kaptafára van ütve, beszédjük, tartásuk, ruházatjuk, szokásaik és a többi. A ki közülök egyet ösmer, százat ösmer.

P é t e r. — Igaz, hogy... Seyrieuxné assz. — Tehát, az ön véleménye, tökéletes férfi véleménye lévén... Péter. — Ah, miért tartózkodik oly soká ezen a pontnál?

5 felv. történeti drámája szinpadunkon, telt ház eddik szép részletekben, gazdag nyelvezete lépte jeles lyrai költőt, de néltást, mint többnyire minde melyek mostanában kerül előadás épen nem tébak közé, azonban másnélatlan szerepekben, eméhangulatokból rég észkeresendő. A czimzerep főfogással, sok hevell áltjeleueti, mint pl. az Estjele megrdemelte a tapsoközönség adózott. P a l l i f az ingatag, kéjsóvár fejedittott színtelen volt, az megfelelni a költő mte (Báthory Boldizsár) férfiasmitva egyes nagyon is emtozott az előadás sikerebe. Vilmat (Estella) ma láttuk nagyobb szerepben s ör hogy több tekintetben érvmenytelenül szerető szentnem et h (Carli) erős küzdött, B o r á n d (Sicz) tőle már megszoktuk... tott, ugy S z a b ó a n t a l i tével bezonyítja mily sokbenne társulatunk.

A rendezés szabatoskorhúsége kellemesen lepefelvonásban a színpalok möbordalt is énekeltek, melyeszerzett. A közönség a dar mestaptsolta. — Megemlíma, a régen pihentett színe, a czimzerepben E val, a kinek ez a szerep alakításai közé tartozik. H a l m a i n é n a k, a m i mettanának. A jövőhét műs változatos lesz: Hetfőn: Boccaccio. Kedden: Salome. Szerdán: Kőről-f Csőtörtökön: U Pénteken: Fedora. Szombaton: Post Vasárnap: A czim „Salome” amit már Julia évek előtt oly nagy zából meríti tárgyát, ki tud gr. Chorinszky nejt theázisgezte. Józiska e szenzáci hatással dolgozta fel.

* Nagy verekedés volt a kis-várad-utczán. Egyik szvéd-örmester összeszóvalkó berek, a miből aztán vere Az ügy különben már elinté

* Az ág. hitv. evang. tartatott a reformatio emlé ház ez alkalomra szépen felszoruokkal. Az alkalmi beszéd előtt Materny Lajos lelkész beszédnek a szabadság volt matio biztosított nekünk... litjük, hogy az ág. hitv. ez ber elejen tombol a kötétt táncmulat d é k o z i k t a r t a n i.

* Koszorúk a hősök sírjegyünk fel minden oly sze elő bizonygás arra nézve, hog harez nagy eszméi iránt fellő a hazafiai vér, s áldozatoktól Igy a közelebbi háítottak na debreczeni honvédsírokra a lé séggel ajándékoztak nálam a szorukat a következő urak: C M., Holvay Gy., Farkas-testvé utczai virágáucsarokból.) keges adományokat hazafias tázom, egyáltal tudatom, hog tési helyőkre a „Debreczen” az 1848/9-iki honvédek által hafias tisztelettel. Debreczen. S z a t m á r i K a r o y.

* Színügyegyleti választulése a tagok eleink érdeklő tatott meg a városbáza nag — Az alapszabályok módos bizottmány munkalátát betery tárgyalatott s csekély módtatván, a még e hóban összeh elé terjesztetni határozatot művészek által az egylet ré frtos alapítvány örömmel fogalevel küldése rendeltetett. — talos helyiségein a városi ház hazi csarnok termet kérvén, megtagad, — de városi gyű lajanló — vezése felolvasa tetetett. — Következett a színesgyesület központi igaz átirata, melyben az egylet fe debreczeni színházi nyugdíja szágos központi nyugdíjintezé illetőleg vagyona egyrészekeban egybehívandó értékekbe nevezzen. — Elnök előadja, tartalmu átirat intézettem a bizottság s nyugdíjintezeti val s e két testület küldöttét má ekkor Dr. K o l a János ur h dekesebb előadással közvonalos díjjintezetünk helyzetét s fejte elnök pedig egy rövid memora fel, mely az intézet állását am tól (1866) maig általánosságba Ezen beható eszmecsereket után kimondotta, hogy az előadottak

LENGYEL és JURINITS

„kék csillag”-hoz Debreczenben

főter Biedermann-ház, a volt NAGY AMÁLIA üzlethelyiségében. Ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe a téli idényre

legolcsóbb bevásárlási forrás

mindenféle ruhaszövetekbe, ternokba flanelokba, jó mosó barchetekbe, női férfi trico alsó ingek, reklis és harisnyákba, valamint feltűnő olcsó árak mellett mindenféle bélésműveket férfi és női szabók részére.

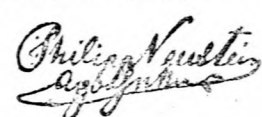
Minden hasonló készítmény felett előnybe bírnak ezen pilulák, melyek minden ártalmas állagot mentek; legnagyobb sikerrel alkalmazhatók alszervi betegségeknél, váltóláznál, mellbetegségeknél, bőr, szem, agy, szájbetegségeknél, gyermekek és női betegségeknél; könnyű hajtó és vértisztító, egy gyógyszer sem kedvezőbb és ártalmatlanabb.

A DUGULÁST

leküzdni, mely minden betedségnek forrása. — Czukros voltuknál fogva gyermekek is kedvelik. — Ezen pilulák PIHA tanár udvari tanácsos bizonyítványa által lettek kiténtve.

Egy skatulya ára mely 15 pilulát tartalmaz, 15 kr. Egy csomag, mely 8 skatulyát, és így 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint.

Óvás. Minden skatulya, melyen a czég: „Apotheke zum heil. Leopold” nem áll, hamis, melynek megvételétől a közönség óvatik.

Megfigyelendő, hogy rossz, siker nélküli, sőt ártalmas készítmény ne véteasék. Egyenesen Neustein-féle Erzsébet pilulák kérendők — ezek a használati utasítás az itt látható aláírással vannak ellátva.

Főraktár Bécsben

Apotheke zum heiligen LEOPOLD NEUSTEIN Ph. Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse.

Raktár Debreczenben: Tamási K. és Göltl N. urak gyógyszerházában.

5986. és 6019. 1884.

Arverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő Halápittelek: 216 k. hold és 443 ööl kiterjedésű földbirtok a folyó évi ősztil kezdve 6 évre 1884 november 11-én délelőtt 10 órakor a városház nagytermében nyilvános árverés útján haszonbérbe adni rendeltetvén, erről árverelni akarók azon hozzáadással értesítettek, hogy az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál megtekinthetők.

Debreczen, 1884. október 30-án.

A városi tanács.

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen.

feloldhatatlan az étvágyhiány, gyomorgörcs, rozsga, savanyú lehellet, széklet, savanyú felbőgés, köhögés, gyomorhurut, gyomorfájdalom, hangyabőgés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, felfúvás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székzsorulás, a gyomornak túterheltsége étel és ital által, gillista, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Kotschnek E., Göltl N. és Tamási B. urak gyógyszerházaiban, Barta Zoltán Kun-Szent-Márton, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerházában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Karoly,

„Órangyalhoz” címzett gyógyszerházában Krenzierben, Morvaországban.

7724. sz.év. 1884.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1884. évi Szeptember hó 16-án kelt 12412. számú rendeletével a Debreczen-nyiregyház — csapi hadászati ut Hajdumegye területén áttűtő 11,66 kilométer hosszúságu utszakasának 3 év alatti kiépítését 93179 forint 8 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1884. évi Deczember hó 2 ik napjának d. e. 9 órájára Debreczenben Hajdumegye székházánál a megyei alispáni hivatal helyiségében tartandó nyílt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására, az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi bántéppénzzel a kitűzött időben és helyen megjelenni sziveskedjenek.

Egyidejűleg megjegyeztetik, hogy a kitűzött határidőig zárt ajánlatok is kelőleg bélyegezve az alispán által elfogadtatnak, s a nyílt verseny befejezése után azonnal nyilvánosan felbontatván, szintén figyelembe vétetnek.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a Hajdumegyei magyar királyi államépítészeti hivatalnál, Debreczenben, a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt, Debreczenben, 1884. Október hó 18-án.

Rázsó Gyula

Hajdumegye alispánja.

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Mack-féle Ulmi dupla-keményítő.

(Egyedüli gyáros H. Mack Ulmban, a Duna mellett)

A legjobb s teljesen ártalmatlan keményítő-szer.

A vasalásnál a legnagyobb könnyűséggel használható.

S mindazon tulajdonokkal bír, mely megkívánatik egy vakító fehér, egyenlően ruganyos ugynevezett fénymosáshoz.

Kapható mindenütt.

Egy negyed kilós doboz ára 20 krajczár.

Nincs többé fogfájás.

hogyha ha használják a

Fog-elixir (Elixir d'infirice)

a tisztelőre méltó Benediktinus atyák, készítménye a Soulaci apátságban;

a mely szer 1373-ban találtatótt fel, Boursand Péter prior által és a mely később Maguelonne prior ur által lényegesen tökéletesítettet.

Ez utólrhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához, — a foghús erősítéséhez és megsemmisíti a borsóvet, megóvja a fogakat az elromlástól.

A lehellet rossz szagának elűzésére minden másféle fogviznél hatalmasabb az Elixir. Ép ezért minden magas rangu körökben az egész világszerte használtatik.

Főügynökség: Bordeauxban (Franciaország) Seguin, 3 rue Hugerie. Debreczenben: Szepessy és Kerekes diszmű, Schwarcz M. Benő. Rott S. férj dívat-teremben.

Uj vas- és vasáru-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Debreczenben, a főpiacz-utca, 2130. sz. ház alatti bolthelyiségben, a megyeháza tőszomszédságában egy teljesen felszerelt

VAS és VASÁRUK

bizományi raktárt nyitottam.

Miután áruim a legjobb gyártmányok és áram a legolcsóbb árakkal szemben versenyképesek, kérem becses bizalmát; — elvárva minél számosabb rendelvényeit; maradtam

teljes tisztelettel

Goldstein Henrik.

Figyelmeztetés!

Az általános ismert, jóhírnévnek örvendő s több oldalalag kiténtetett sós borszesz-készítményem — kalendárgéni fogva — sok utazásnak léven az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon ezimjegyzet módosítom s arra két nyomtatban saját házam külső alakját vezsem föl, bejegyeztem azt egyszermind véglegként a Budapesti keresk. s iparkamaránál.

SÓS BORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: csúszos, szakadás, ínyhas, fog- és fejfájalmak, szemezség, benulások eb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagatlan íny nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos szer a fejmosásra is a hajidegek erősítése, a fejkorpaképződés megakadályozására.

Ára: egy nagy üveggel 80 kr.

egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven bizományosaim névsorával ellátva minden üveghez ingyen mellékeltek.

Főraktár GERÉBY FÜLÖP-nél. Kapható minden fűszerkereskedésben és gyógyszerházban.

BRAZAY KÁLMÁN,

Budapestben, IV. Múzeum-körút 23. sz.

Az ujkor

(Emlék a felir.)
(r. e.) A pokol dékokkal van kikövezve, nák hát a magyar költái, hogy Tisza Kálmán csak jót akar!

Ezen jóakaratot, a fel nem jegyzett, de épradt felirati beszédében tal ilyekezett megvilá lattal.

Mint a hogy Mo negyven évig a pu azt minden zuglódás é czára s csak egy ujabb, sos fazekakra már vis nemzedéknek mutatta m jét: ugy igyekszik (mo kormányparti képviselő független Magyarország Kálmán.

Es ezt a hibetlent zelhetlenül vak mer hiszik ott a tuloldalon kételkednek abban, hog sal még talán el is tánt függetlenségi, vagyis az egy önálló és független zedékét sehogy sem a politikai hitehagyottak

Az ember azt h képzeltellen szabadság vábbá az eddig utolsó függetlenségi harcnak hontalanítása, Görgei czója, szóval és irás lása; azt hinné az embe koldusbotra juttatása Bács felé való gravitálás: mint hogy Tisza Kálmán nem csupán teljesen kiszó nak, hanem még az eddig 49-nek még emléket is tessé akarja tenni egy az lépő nemzedék előtt.

Azonban szerintök nem Tisza Kálmán nem a „Gesamt-Reich” ügyne Ö Mózes, a ki minket, m kietek, a kik nem akarju botra jutni s nem akarju minő alapon és okonál állani hazánk e z er dicsősé viharokon és válságokon bennünket tart ő független és önálló Magy jára!

Mózes ő, uraim! Mo uralkodott 9 esztendeig, még 31 évig és akkor, inség után az általa neve elér oda, a hová a Kossu heték be.

Ezzel ámitanak a hol csakugyan hinni látsz zések az elfeladás útján a Mózeseknek kancsalokna Budapestre nézván — H dig!

Elvégre is hinniök országgy leges önálló anyagilag és erkölcsileg teljesen megfosztatott azon ségétől, a mely nélkül ha nevelni lehetetlen.

Ezt hiszik a Tisza- nem hiszik maguk, hát tetni velünk.

Nem háborgatjuk ben, csak egyetlen egy szeretnénk választ. Válasz szükség felelni lapjaiknak, nak, hanem a melyre bár lelki ismeretük!

Ha ugyanis vannak vannak), a kik a szenvedé páltatások sivatagján vez boldogság földjére: szabad